

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๓๐๖/๒๕๖๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงพญาไท เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

บันทึกเลขที่การคณะรัฐมนตรี
รับที่ 12727
วันที่ 15 ต.ค. 2562
เวลา 12.00 น.

๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๒

เรื่อง สรุปผลการประชุมมอบนโยบายเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. วิดีทัศน์สรุปผลการประชุมมอบนโยบายเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการประชุมมอบนโยบายเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เนื่องจากรัฐบาล โดยการนำของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้มีข้อห่วงใยเกี่ยวกับปัญหาไฟป่าและหมอกควันของพื้นที่ภาคเหนือ พร้อมทั้งได้กำชับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรณรงค์แก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน โดยในปี ๒๕๖๒ ความรุนแรงของปัญหากลับมาวิกฤตหนักอีกครั้งเนื่องจากการเผาในพื้นที่ป่าและพื้นที่เกษตร ทุกหน่วยงานได้ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการรณรงค์กันอย่างเต็มที่

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พร้อมคณะลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์แก้ปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ ณ ค่ายกาวิละ มลฑลทหารบกที่ ๓๓ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประชุมติดตามสถานการณ์ปัญหาหมอกควันไฟป่า และค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กของจังหวัดเชียงใหม่และพื้นที่ภาคเหนือ ซึ่งที่ประชุมได้มอบหมายให้แม่ทัพภาคที่ ๓ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการอย่างเข้มงวดตั้งแต่ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล จนถึงระดับหมู่บ้าน โดยนำแนวคิด Single command มาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และมอบหมายกองทัพบกและกองทัพอากาศ ร่วมปฏิบัติการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ผ่านมาในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ

๒. เหตุผล...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมมอบนโยบายเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ เป็นการดำเนินการตามข้อสั่งการนายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรี ที่มอบหมายให้หลายหน่วยงานดำเนินการ ประกอบด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงเข้าช่วยที่ จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

พื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควันระหว่างเดือน มกราคมถึงเมษายนของทุกปี ส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัยของประชาชน ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ นอกจากนี้ปัญหาหมอกควันยังส่งผลกระทบต่อสถานะเศรษฐกิจของพื้นที่ภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยว รวมถึงบังคับทัศนวิสัยการจราจรทั้งทางบกและทางอากาศ ซึ่งพบว่ามี การยกเลิกและเลื่อนเที่ยวบินเนื่องจากทัศนวิสัยต่ำกว่าเกณฑ์ปลอดภัย จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานจะต้องเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดประชุมมอบนโยบายเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติเฉลิมพระเกียรติ ๗ รอบ พระชนมพรรษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานในการมอบนโยบายเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งเป็นการร่วมมือระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักนายกรัฐมนตรี จังหวัด ๙ จังหวัดภาคเหนือ (เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน พะเยา ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน และตาก) และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ๙ จังหวัดภาคเหนือ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรีได้ปล่อยขบวนคาราวานบูรณาการหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๓๑ หน่วยงาน และภาคประชาชน จำนวนรวม ๑,๕๐๐ คน เพื่อเป็นการเริ่มต้นการปฏิบัติการด้านการเผาและลดหมอกควันในปี ๒๕๖๓ โดยมุ่งหวังให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือกับประชาชน ให้ร่วมเป็นส่วนสำคัญในการลดและเลิกการเผา และช่วยสนับสนุนการเฝ้าระวังการเกิดไฟและหมอกควัน หนุนเสริมการทำงานของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ นำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันภาคเหนืออย่างยั่งยืน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ได้มอบนโยบายการเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓ แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

(๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ลดจุดความร้อน (Hotspot) ในพื้นที่ป่าให้เป็นศูนย์ ระหว่างวันที่ ๑๕ มีนาคม ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

- ระดมสรรพกำลัง อุปกรณ์ เครื่องมือจากนอกพื้นที่มาเสริมการลาดตระเวน เฝ้าระวัง และดับไฟป่า ไม่ให้เกิดการลุกลามของไฟ จนไม่สามารถควบคุมได้

- ขอรับการจัดสรรงบประมาณ วงเงิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) ต่อจังหวัด จากงบกลาง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันปัญหาหมอกควันภาคเหนือของ ๙ จังหวัดภาคเหนือ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท (เก้าล้านบาทถ้วน)

- ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดนตามกลไกอาเซียนภายใต้ข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน อย่างจริงจัง

(๒) กระทรวงมหาดไทย

- อำนวยการสั่งการ (Single command) โดยผู้ว่าราชการจังหวัด ติดตาม สถานการณ์และบูรณาการสั่งการป้องกัน และควบคุมการเผาในจังหวัดอย่างเคร่งครัด หากพบค่าฝุ่นละอองสูง เกินมาตรฐานให้ประกาศห้ามเผาโดยทันที

- จัดระเบียบการเผาอย่างเป็นระบบ ให้ทยอยเผาในปริมาณที่ฝุ่นละอองไม่เกิน มาตรฐาน

- สั่งการไปถึงระดับตำบล โดยเฉพาะตำบลที่เสี่ยงเผาข้าวซาก ให้นายอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ลงพื้นที่ดูแลอย่างใกล้ชิด

(๓) กระทรวงกลาโหม

- สนับสนุนการลาดตระเวนและดับไฟ ทั้งภาคพื้นดินและทางอากาศอย่างเต็มที่
- หากหรือในกรอบความร่วมมือของคณะกรรมการชายแดนเพื่อความร่วมมือ และกำชับให้ควบคุมการเผาบริเวณชายแดนอย่างเคร่งครัด

(๔) กระทรวงคมนาคม

- กวดขันไม่ให้มีการเผาในพื้นที่ริมทางหลวงโดยเด็ดขาด

(๕) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เร่งเปลี่ยนพื้นที่เกษตรทั้งหมดใน ๙ จังหวัดภาคเหนือไปสู่การเป็นเกษตร ปลอดภัยปลอดการเผาภายใน ๓ ปี

- กำกับให้ภาคเอกชนโดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ งดสนับสนุนผลผลิตทางการเกษตรที่มาจาก การบุกรุกป่าอย่างเด็ดขาด

- เตรียมความพร้อมการทำฝนหลวงในช่วงวิกฤตหมอกควัน

(๖) ทุกหน่วยงาน สร้างความเป็นเอกภาพของข้อมูลเพื่อการสั่งการที่ถูกต้อง และลดความตื่นตระหนกของประชาชน โดย

- เผยแพร่ข้อมูลจุดความร้อน พื้นที่เกิดไฟไหม้ จากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยี อวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) และข้อมูลคุณภาพอากาศ จากกรมควบคุมมลพิษ

- ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเชิงวิชาการที่ถูกต้องกับประชาชน โดยปรับ รูปแบบการรายงานข้อมูล และสถานการณ์ให้น่าสนใจและเข้าถึงได้ง่าย รวมถึงต้องเป็นชุดข้อมูลเดียวกันไม่ให้เกิดความสับสน

- สื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนถึงการดำเนินงานของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่น และให้ความร่วมมือในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาให้มากขึ้น

- ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกควัน ด้านฝุ่นละออง” อย่างเข้มงวดเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้
๕.๑ รับทราบสรุปผลการประชุมมอบนโยบายเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์หมอกควัน
ภาคเหนือ ปี ๒๕๖๓

๕.๒ มอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงกลาโหม กระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการ
ตามข้อสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุณ ศิลปอาษา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๒๓๑๒

โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๘๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ phunsak.t@pcd.go.th